

PLAN PRACY Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

KLASA 8a i 8b

Notatki należy wydrukować i wkleić do zeszytu **lub** przepisać pod tematem lekcji.

Można się ze mną kontaktować poprzez e-mail: urszula74@interia.pl

1. TEMAT: Media i opinia publiczna.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Media i opinia publiczna* s. 158-161 (kl. 8b s. 160-161).
- Zapoznaj się z notatką – załącznik 1
- W zeszycie wykonaj ćwiczenie 4 z podręcznika s. 162

2. TEMAT: Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej – powtórzenie wiadomości.

- Podręcznik rozdział V *Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej* s. 122-165
 - państwo, ustroje polityczne, formy rządów, rodzaje demokracji;
 - Konstytucja RP;
 - władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza;
 - organizacje obywatelskie, opinia publiczna, media i reklama.
- Notatki

3. TEMAT: Organizacje międzynarodowe.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Organizacje międzynarodowe* s. 168-171
- Zapoznaj się z notatką – załącznik 2

4. i 5. TEMAT: Unia Europejska.

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Unia Europejska* s. 174-177
- Zapoznaj się z notatką – załącznik 3
- W zeszycie wykonaj ćwiczenie 9 z podręcznika s. 179 (napisz pytanie i odpowiedź)
- Obejrzyj film: <https://www.youtube.com/watch?v=WCo0jhC-OEI>

Życie publiczne – wszystkie kontakty i relacje obywateli z przedstawicielami instytucji państwowych i samorządowych.

Opinia publiczna to poglądy społeczeństwa na daną sprawę. Nierzadko pod jej wpływem politycy podejmują ważne decyzje. Badaniem opinii publicznej zajmuje się m.in. Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS).

Mass media (środki masowego przekazu) – prasa, radio, telewizja oraz Internet.

Funkcje mediów:

- informacyjna
- opiniotwórcza
- kontrolna
- kulturalno-rozrywkowa.

Ponieważ media wpływają na kształtowanie przekonań mieszkańców kraju nazywane są „czwartą władzą”.

Dla funkcjonowania mediów najważniejsza jest wolność słowa. Dziennikarz przygotowujący materiały prezentowane w mediach powinien:

- przekazywać prawdziwe informacje,
- zachować niezależność, bezstronność i uczciwość,
- szanować prywatność innych,
- respektować prawo i dobre obyczaje.

Reklama – działania podejmowane w celu zachęcenia odbiorcy do zakupu określonego towaru lub skorzystania z usługi oraz kształtowania pozytywnego wizerunku firmy w oczach opinii publicznej.

Kampanie społeczne – akcje informacyjne skierowane do społeczeństwa, które mają zwrócić uwagę ludzi na jakiś problem i przyczynić się do jego rozwiązania np. problemy ludzi niepełnosprawnych, czy ekologii.

Polityka zagraniczna – działania prowadzone przez władze państwowe, zmierzające do realizacji określonych zadań poprzez współpracę, a czasami rywalizację, z innymi krajami na arenie międzynarodowej.

Ambasady – przedstawicielstwa danego kraju za granicą. Ich głównym zadaniem jest reprezentowanie własnego państwa oraz realizowanie polityki zagranicznej kraju. **Ambasador** jest szefem wszystkich pracowników placówek dyplomatycznych, nadzoruje także pracę konsulatów.

Konsulaty z konsułami na czele – ich zadaniem jest dbanie o interesy własnego kraju oraz opieka nad rodakami przebywającymi poza ojczyzną.

Organizacja międzynarodowa – zrzeszenie co najmniej trzech państw lub organizacji z różnych krajów, której celem jest realizowanie wspólnych zadań o charakterze międzynarodowym.

Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) powstała w 1945 r. Jej siedzibą jest Nowy Jork. Wśród państw założycielskich była m.in. Polska. Celami zrzeszenia są m.in:

- utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na świecie,
- rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami,
- rozwiązywanie problemów w drodze współpracy międzynarodowej o charakterze gospodarczym, społecznym, kulturalnym i humanitarnym,
- ochrona praw człowieka.

ONZ, aby utrzymać pokój na świecie, organizuje **misje pokojowe** we wszystkich rejonach zagrożonych konfliktami. Najważniejsze instytucje tej organizacji to:

- **Rada Bezpieczeństwa** składa się z 5 członków stałych (Chiny, Francja, Rosja, USA, Wielka Brytania) oraz 10 niestałych, wybieranych co dwa lata. Decyduje m.in. o podejmowaniu przez ONZ akcji zbrojnych.
- **Zgromadzenie Ogólne**, w którym każde państwo członkowskie ma jednego przedstawiciela.
- **Rada Gospodarcza i Społeczna**.
- **Sekretariat** na czele, którego stoi **Sekretarz Generalny**.
- **Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości**.

NATO (Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego) jest sojuszem polityczno-wojskowym, który powstał w 1949 r. Członkowie zobowiązują się udzielać sobie pomocy w sytuacji, gdyby któreś z nich padło ofiarą agresji. Agresja na jedno z państw członkowskich jest traktowana jak napaść na wszystkie. Kwatera Główna NATO znajduje się w Brukseli. Polska przystąpiła do NATO **12 marca 1999 r.**

Główne organy NATO

- **Rada Północnoatlantycka** – podejmuje główne decyzje dotyczące sojuszu na zasadzie kompromisu i ogólnej zgody;
- **Komitet Wojskowy** – w jego skład wchodzi szefowie sztabów państw członkowskich;
- **Sekretarz Generalny NATO** – kieruje pracami instytucji Paktu i reprezentuje go na arenie międzynarodowej.

Inne organizacje międzynarodowe, do których należy Polska:

- **Grupa Wyszehradzka** – regionalne porozumienie Polski, Węgier, Czech i Słowacji, powstałe w 1991 r. w celu konsultacji i współpracy działań oraz wzajemnego wsparcia swoich dążeń na arenie międzynarodowej.
- **Rada Europy**.
- **Rada Państw Morza Bałtyckiego**.

Pierwszym etapem integracji Europy było utworzenie w latach 50. XX w. **Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali**, **Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej** oraz **Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej**. Państwa założycielskie – Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy oraz Włochy – zawarły unię gospodarczo-walutową. Zbliżeniu tych krajów sprzyjała m.in. podobna kultura i historia.

Unia Europejska powstała w 1992 r. na mocy **traktatu z Maastricht**. Jest związkiem **27 państw**, które razem kierują swoimi sprawami w dziedzinie:

- współpracy gospodarczej,
- wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa,
- koordynacji spraw wewnętrznych i wymiaru sprawiedliwości.

W realizacji swoich celów Wspólnota kieruje się zasadami;

- **pomocniczości** – w dziedzinach, które nie podlegają całkowicie Unii, może ona podejmować działania tylko wtedy, gdy państwa członkowskie same nie mogą osiągnąć zamierzonych celów,
- **solidarności** – podstawowe wartości Unii są nadrzędne w stosunku do interesów poszczególnych państw członkowskich, które mają się powstrzymać od działań mogących zaszkodzić realizacji celów Wspólnoty.

Na wspólnym rynku Unii Europejskiej obowiązuje wolny przepływ: towarów, usług, pieniądza i osób.

W 2002 r. część państw unijnych przyjęła wspólną walutę – **euro**.

Polska przystąpiła do Unii Europejskiej **01 maja 2004 r.**

Główne instytucje Unii Europejskiej:

- Rada Europejska – najważniejszy organ, określa główne kierunki polityki Unii;
- Rada Unii Europejskiej – organ decyzyjny;
- Komisja Europejska – organ wykonawczy, kontroluje wykonanie prawa unijnego przez państwa członkowskie, zarządza finansami;
- Parlament Europejski – uczestniczy w procesie prawodawczym, zatwierdza m.in. budżet Unii;
- Trybunał Sprawiedliwości – interpretuje prawo europejskie i czuwa nad jego przestrzeganiem przez członków Unii.

Traktaty europejskie:

- Traktaty rzymskie
- Traktat z Maastricht
- Traktat z Nicei
- Traktat z Lizbony

Wstąpienie do Unii Europejskiej oznacza konieczność dostosowania się do prawa panującego we Wspólnocie. Dzięki temu obywatele państw unijnych mogą swobodnie przemieszczać się po obszarze całej Unii, podejmować pracę, uczyć się oraz prowadzić działalność gospodarczą. Polska korzysta również z unijnych funduszy mających wyrównywać różnice gospodarcze pomiędzy krajami. Środki te przeznaczone są przede wszystkim na rozwój infrastruktury drogowej, rolnictwo i ochronę środowiska:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- Europejski Fundusz Społeczny
- Fundusz Spójności